

В.Г. Костенко, викл. (ЦНТУ, м. Кропивницький)

РОЗВИТОК СТРАТЕГІЧНОГО ОБЛІКУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Аграрні підприємства можуть успішно господарювати в сучасному бізнес-середовищі за умови побудови ефективного механізму управління, який потребує належного інформаційного забезпечення. Як відомо, в сучасних умовах інформація виступає рушієм будь-якого бізнесу. Вона допомагає правильно оцінити умови бізнес-середовища, усвідомити та сформувати цілі та завдання майбутньої діяльності та на цій основі ухвалити ефективні управлінські рішення. В інформаційній системі аграрного підприємства значна частка припадає саме на обліково-аналітичну інформацію.

При формуванні обліково-аналітичного забезпечення аграрним підприємствам необхідно враховувати виявлені особливості господарювання в аграрних підприємствах. Виходячи з них та інформаційних потреб керівників, розробляється обліково-аналітична система, в межах якої формується обліково-аналітичне забезпечення, яке відповідає поставленим цілям і стратегіям діяльності аграрного підприємства.

Стратегічний облік є ланкою, яка пов'язує облікову та аналітичну систему. Він трансформує облікові дані в інформацію для стратегічного аналізу як обов'язкового і необхідного елемента управління стратегічним розвитком.

Нині для аграрних підприємств в системі бухгалтерського обліку спостерігається надмірна концентрація на факторах внутрішнього середовища підприємства та відсутність або несистематичність проведення аналізу факторів зовнішнього. Саме ці недоліки і повинна подолати система стратегічного обліку як елемент стратегічної управлінської системи.

Система стратегічного обліку як засіб інформаційного супроводу менеджменту має забезпечити адаптацію управлінців до змін, що відбуваються в зовнішньому середовищі підприємства, забезпечити ідентифікацію критичних ситуацій, основних можливостей і загроз та загалом виступати інструментом підтримання економічної безпеки та забезпечення стійкого розвитку підприємства в динамічних ринкових умовах.

Однією з основних вимог парадигми стратегічного управління є гіпотеза зовнішніх чинників, що передбачає управління змінами в

зовнішньому середовищі. Гіпотеза зовнішніх чинників є однією з основних гіпотез формування стратегічної бухгалтерії, оскільки чинники зовнішнього середовища на 80% визначають стратегію підприємства [1]. В цілому науковці дотримуються позиції, що теоретичні основи концепції «стратегічної бухгалтерії» передбачають врахування існуючих відмінностей стратегічної парадигми управління від традиційної управлінської парадигми [2, 3, 4].

Враховуючи появу стратегічної управлінської парадигми, окремі вчені наголошують на необхідності виділення і обґрунтування стратегічної парадигми бухгалтерського обліку, яка дозволить обґрунтувати теоретико-методологічні підвалини стратегічно-орієнтованої системи бухгалтерського обліку як елемента системи стратегічного управління.

Таким чином, існуюча на-сьогодні відсутність єдності в теоретико-методологічних підходах вчених щодо концепції стратегічного обліку не дозволяє говорити про можливість побудови стратегічної парадигми бухгалтерського обліку.

В основу розробки майбутньої стратегічної парадигми бухгалтерського обліку повинні бути покладені не лише напрацювання в сфері теорії фірми, а й зі сфери теорії зовнішнього середовища, що сприятиме розширенню предмету бухгалтерського обліку як окремої функціональної науки. Застосування такого підходу дозволить розробити теоретичні основи стратегічного менеджменту та системи його обліково-аналітичного забезпечення, що відповідатиме сучасним тенденціям функціонування економічних систем в умовах глобалізації економіки.

Список використаних джерел

1. Болдуев М.В. Концептуальні підходи формування стратегічної бухгалтерії / М.В. Болдуев // Вісник Запорізького національного університету. - 2010. - №3 (7). - С. 122-128.
2. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку: [монографія] / С.Ф. Голов. - К.: Центр учебової літератури, 2007. - 522 с.
3. Крохичева Г.Е. Учет и анализ ситуаций во фракталах времени и пространства / Крохичева Галина Егоровна, Тарасьянц Надежда // Интернет-журнал «НАУКОВЕДЕНИЕ». - 2012. - №4. - С. 1-6
4. Яремко І.Й. Концепції і парадигми бухгалтерського обліку як система наукових основ теорії / І.Й. Яремко // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. - 2010. - № 691. - С. 246-252.